

**UCHWAŁA Nr /.... /2021
RADY MIEJSKIEJ W ŁOWICZU
z dnia 2021 r.**

**w sprawie uchwalenia Programu Współpracy Miasta Łowicza
z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi
w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku
publicznego i o wolontariacie na rok 2022.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372) oraz art. 5a ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 poz. 1057 z późn. zm), **Rada Miejska w Łowiczu**, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gminy Miasta Łowicza **uchwała, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Program Współpracy Miasta Łowicza z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2022 w brzmieniu zawartym w Załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Łowicza.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicach ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Łowiczu oraz na stronach internetowych Miasta Łowicza.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2022 roku.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jacek Wiśniewski

Uzasadnienie

Uchwalenie rocznego programu współpracy na 2022 rok Gminy Miasto Łowicz z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego stanowi wypełnienie obligatoryjnego zapisu art. 5a Ustawy z dnia 29 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 poz. 1057 z późn. zm).

Program współpracy na 2022 rok stanowi dokument określający w perspektywie rocznej cele, zasady, przedmiot i formy współpracy, a także priorytetowe zadania publiczne realizowane w ramach współpracy Miasta Łowicza z organizacjami pozarządowymi i prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rzecz jego mieszkańców. Program jest istotnym elementem lokalnej polityki społecznej i finansowej Miasta oraz wyrazem zaangażowania łowickiego samorządu i organizacji samorządowych w tworzenie optymalnego planu współdziałania na zasadach uczciwej konkurencji i jawności, jest również dokumentem określającym ramy wzajemnej współpracy dla dobra i rozwoju lokalnej społeczności.

Zgodnie z zapisem art. 5a ust. 1 cyt. Ustawy, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwała roczny program współpracy po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. W tym celu projekt niniejszego Programu został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Miasta Łowicza.

Konsultacje Programu przeprowadzone zostały zgodnie z uchwałą nr LIX/461/2010 Rady Miejskiej z Łowicza z dnia 27 maja 2010 roku w sprawie szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3. ust. 3 z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2010 r. Nr 215, poz. 1752).

Załącznik do uchwały Nr/..... /2021
RADY MIEJSKIEJ w ŁOWICZU
z dnia 2021 r.

**Program Współpracy Miasta Łowicza z organizacjami
pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi
w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r.
o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
na rok 2022**

Łowicz 2021

Miasto Łowicz, dostrzegając potrzebę stworzenia demokratycznego ładu społecznego, uznaje konieczność budowy społeczeństwa obywatelskiego, którego bazą będzie ściśle partnerstwo współpracy pomiędzy administracją publiczną a organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3. ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W demokratycznym społeczeństwie organizacje pozarządowe stanowią doskonałą bazę dla rozwoju lokalnych społeczności, ponieważ skupiają najaktywniejszych i najbardziej wrażliwych na sprawy społeczne obywateli. Bezpośrednim rezultatem współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi jest zwiększenie efektywności działań związanych z realizacją zadań publicznych oraz dalszy wzrost partycypacji społecznej w rozwiązywaniu problemów lokalnych, w tym poprawa jakości życia mieszkańców Łowicza.

Priorytetem władz samorządowych Miasta Łowicza jest jak najlepsze służeńie mieszkańcom w ramach posiadanych zasobów i kompetencji, w sposób jak najbardziej skuteczny. Prowadzenie aktywnej polityki w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami jest jednym z elementów efektywnego zarządzania Miastem. Skuteczna forma wykonywania zadań publicznych zakłada korzystanie ze wszystkich sił społecznych tkwiących w naszej lokalnej społeczności. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi pomoże wydobyć tę siłę i wykorzystać w celu dalszego rozwoju naszego wspólnego miasta.

Naszą misją jest współtworzyć zasady wzajemnej współpracy i aktywizować społeczność lokalną.

§ 1.1. Ilekroć w niniejszym Programie Współpracy Miasta Łowicza z organizacjami pozarządowymi na rok 2022, zwanym dalej „Programem”, jest mowa o:

- 1) Ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 poz. 1057 z późn. zm);
 - 2) organizacjach pozarządowych – rozumie się przez to organizacje pozarządowe w myśl art. 3 ust. 2 ustawy;
 - 3) Miasto – rozumie się przez to Gminę Miasto Łowicz;
 - 4) radzie – rozumie się przez to Radę Miejską w Łowiczu;
 - 5) burmistrzowi – rozumie się przez to Burmistrza Miasta Łowicza;
 - 6) komisji konkursowej – rozumie się przez to komisję konkursową ds. opiniowania ofert złożonych w otwartych konkursach ofert;
 - 7) otwarty konkurs ofert – rozumie się przez to konkurs, o którym mowa w art. 11 ust. 2 oraz art. 13 ustawy;
 - 8) dotacji – rozumie się przez to środki w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy;
 - 9) środki publiczne – rozumie się przez to środki w rozumieniu art. 2 pkt. 2 ustawy;
 - 10) programie – rozumie się przez to Program Współpracy Miasta Łowicza z organizacjami pozarządowymi na rok 2022, o którym mowa w art. 5a ustawy.
2. Program realizuje Politykę Miasta Łowicza wobec Organizacji działających na rzecz Miasta i jego mieszkańców.
 3. Program stanowi dokument określający w perspektywie rocznej cele, zasady, przedmiot i formy współpracy, a także obszary oraz priorytetowe zadania publiczne realizowane

w ramach współpracy miasta z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność pożytku publicznego na jego terenie lub na rzecz jego mieszkańców oraz jest istotnym elementem lokalnej polityki społecznej i finansowej miasta.

§ 2.1. Celem głównym Programu jest budowanie, rozwijanie i kształtowanie partnerstwa miasta z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, dla wspólnych działań służących definiowaniu i zaspokajaniu społecznych potrzeb mieszkańców oraz wzmocnieniu aktywności obywatelskiej w rozwiązywaniu problemów lokalnych.

2. Celami szczegółowymi Programu są:

- 1) wzmocnienie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tożsamość, tradycję;
- 2) otwarcie na innowacyjność, konkurencyjność poprzez umożliwienie organizacjom pozarządowym indywidualnego wystąpienia z ofertą realizacji projektów konkretnych zadań publicznych, które dotychczas, nie są realizowane lub są realizowane w inny sposób;
- 3) poprawa jakości życia mieszkańców Miasta, poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych;
- 4) wyrównywanie szans życiowych osób niepełnosprawnych;
- 5) zapewnienie warunków do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców miasta;
- 6) budowanie społeczeństwa obywatelskiego, poprzez aktywizację społeczności lokalnej;
- 7) pobudzanie aktywności gospodarczej mieszkańców, kształtowanie postaw sprzyjających przedsiębiorczości;
- 8) wspieranie działań miasta w zakresie diagnozowania i rozwiązywania oraz identyfikowania potrzeb mieszkańców, w tym problemów wynikających z zagospodarowania i kształtowania przestrzeni miejskiej;
- 9) prowadzenie nowatorskich i bardziej efektywnych działań na rzecz mieszkańców i ich otoczenia w tym zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańcom Miasta Łowicza;
- 10) wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych;
- 11) prezentacja dorobku organizacji pozarządowych i promowanie ich osiągnięć;
- 12) efektywniejsze i racjonalne wydatkowanie środków publicznych.

§ 3.1. Wszelkie wspólne przedsięwzięcia Miasta Łowicza i organizacji pozarządowych podejmowane będą na zasadzie równoprawnego partnerstwa.

2. Podstawowym kryterium decydującym o podjęciu współpracy jest prowadzenie przez organizacje pozarządowe działalności na rzecz Miasta i jego mieszkańców.

§ 4.1. Realizatorami współpracy ze strony samorządu lokalnego jest:

- 1) Rada Miejska jako organ uchwałodawczy w zakresie:

- a) określania strategii rozwoju Miasta, programów jednorocznych i wieloletnich oraz strategii sektorowych, ze szczególnym uwzględnieniem szeroko rozumianej polityki społecznej,
 - b) uchwalania Programu Współpracy Miasta Łowicza z organizacjami pozarządowymi i przyjmowanie sprawozdań z jego realizacji, zgodnie z art. 5a ustawy,
 - c) konsultacji problemów i zadań stanowiących przedmiot prac komisji stałych.
- 2) Burmistrz Miasta Łowicza jako organ wykonawczy w zakresie:
- a) realizacji strategii rozwoju Miasta, programów jednorocznych i wieloletnich oraz strategii sektorowych, ze szczególnym uwzględnieniem szeroko rozumianej polityki społecznej,
 - b) prowadzenia merytorycznej współpracy z organizacjami pozarządowymi, w tym tworzenia zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt. 5 ustawy,
 - c) dysponowania środkami w ramach budżetu miasta,
 - d) realizacji zadań wynikających z Programu poprzez ogłaszanie otwartych konkursów ofert w celu powierzenia lub wsparcia realizacji zadania i przekazania odpowiednich na ten cel środków w ramach budżetu,
 - e) kontroli i oceny stanu realizacji zleconych zadań pod względem efektywności i jakości przy pomocy Zastępcy Burmistrza, Skarbnika Miasta, Naczelników Wydziałów, Kierowników, Kierowników jednostek organizacyjnych Miasta Łowicza.
2. Funkcję koordynatora współpracy samorządu miasta z organizacjami pozarządowymi pełni Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Aktywności Obywatelskiej i Przedsiębiorczości Urzędu Miejskiego w Łowiczu.
3. Wymieniona komórka organizacyjna w § 4 ust. 2 realizuje współpracę w zakresie:
- 1) bieżących kontaktów z organizacjami pozarządowymi,
 - 2) prowadzenia i aktualizowania wykazu organizacji pozarządowych w tym prowadzących działalność pożytku publicznego odpowiednio do terytorialnego zakresu działania Miasta,
 - 3) przygotowania i konsultowania projektu Programu współpracy,
 - 4) przygotowywania i obsługi konkursów ofert na realizację zadań publicznych, w tym udzielania informacji o sposobie wypełniania ofert w w/w konkursach,
 - 5) sprawdzania ofert pod względem formalnym,
 - 6) upubliczniania wyników konkursów ofert,
 - 7) sporządzania umów z organizacjami pozarządowymi, których oferty zostały wybrane do realizacji w konkursach ofert,
 - 8) nadzoru nad realizacją zadań publicznych i kontroli wydatkowania dotacji,
 - 9) sporządzania sprawozdania z realizacji Programu.
4. Wydział Finansowy realizuje współpracę w zakresie:

- 1) kontroli i oceny sprawozdań z realizacji zadania publicznego,
 - 2) kontroli prawidłowości i celowości wydatkowania przez organizacje dotacji na realizację zadań publicznych oraz prawidłowości prowadzonej dokumentacji,
 - 3) kontroli realizacji zadania, efektywności oraz jakości i rzetelności wykonania zadania – wspólnie z wydziałem merytorycznie odpowiedzialnym za zadanie publiczne.
5. Partnerami współpracy ze strony organizacji pozarządowych prowadzących działalność na rzecz mieszkańców miasta Łowicza są podmioty prawne wymienione w art. 3 ust. 3 Ustawy.

§ 5. Współpraca w ramach Programu odbywać się będzie na zasadach:

- 1) pomocniczości - przy suwerenności stron organy administracji publicznej, respektując odrębność i suwerenność zorganizowanych wspólnot obywateli, uznając ich prawo do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów, w tym należących także do sfery zadań publicznych i w takim zakresie współpracują z tymi organizacjami, a także wspierają ich działalność oraz umożliwiają realizację zadań publicznych na zasadach i w formie określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie;
- 2) partnerstwa - organizacje pozarządowe, na zasadach i w formach określonych w/w ustawie oraz w trybie określonym w przepisach odrębnych, uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów, których rozwiązanie stanowi przedmiot zadań publicznych, w wypracowaniu sposobów wykonywania zadań publicznych przez właściwy organ administracji publicznej, a także wykonywaniu tych zadań;
- 3) efektywności - organy administracji publicznej, przy zleceniu organizacjom pozarządowym zadań publicznych do realizacji, dokonują wyboru najefektywniejszego sposobu wykorzystania środków publicznych, przestrzegając zasad uczciwej konkurencji oraz z zachowaniem wymogów określonych w art. 35 ust. 3 ustawy o finansach publicznych;
- 4) jawności – Miasto Łowicz udostępnia współpracującym z nimi organizacjom pozarządowym informacje o zamiarach, celach i środkach przeznaczonych na realizację zadań publicznych, w których możliwa jest współpraca z tymi organizacjami;
- 5) uczciwej konkurencji – należy przez to rozumieć, że zlecenie zadań publicznych odbywać się będzie na podstawie jawnych kryteriów wyboru i równego dostępu do informacji.

§ 6.1. Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi ma charakter finansowy i pozafinansowy.

2. Zakres współpracy obejmuje:

- 1) podejmowanie wspólnych działań na rzecz diagnozowania problemów i potrzeb mieszkańców Łowicza;

- 2) współpraca przy opracowywaniu i realizacji programów na rzecz podnoszenia poziomu życia i szerszego zaspokajania potrzeb mieszkańców Miasta Łowicza;
 - 3) współpraca przy wykorzystywaniu środków z zewnętrznych źródeł finansowania;
 - 4) koordynacja działań w celu rozwiązywania problemów społecznych;
 - 5) wypracowanie sprawnego systemu informacji o aktualnie obowiązujących przepisach prawnych oraz źródłach i zasadach pozyskiwania środków na realizację programów;
 - 6) promocja najskuteczniejszych i efektywnych rozwiązań realizowanych przez organizacje pozarządowe na rzecz rozwiązywania problemów społecznych i zaspokajania potrzeb mieszkańców Łowicza;
 - 7) inspirowanie działań na rzecz rozwoju współpracy międzynarodowej umożliwiającej wymianę informacji i doświadczeń w zakresie roli organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu problemów społecznych regionu i środowisk lokalnych.
3. Współpraca pomiędzy Miastem, a organizacjami pozarządowymi o charakterze wsparcia finansowego może być prowadzona w szczególności poprzez zlecenie organizacjom pozarządowym i innym wyżej wymienionym podmiotom realizacji zadań publicznych, będących zadaniami własnymi Miasta poprzez:
- 1) powierzenie wykonania zadań wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji;
 - 2) wspieranie zadań wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.
4. Wybór zlecenia realizacji zadań publicznych w trybie, o którym mowa w art. 11 ust. 2 Ustawy, lub w innym trybie określonym w odrębnych przepisach, następuje w sposób zapewniający wysoką jakość wykonania danego zadania i najlepsze rezultaty.
5. Środki finansowe pochodzące z dotacji przeznaczone są wyłącznie na wykonanie określonego przedsięwzięcia zgodnie z zatwierdzonym katalogiem kosztów kwalifikowalnych i nie mogą być wykorzystane na:
- 1) zadania i zakupy inwestycyjne (środków trwałych),
 - 2) remonty lokali i budynków,
 - 3) zakupu gruntów,
 - 4) udzielanie pomocy finansowej osobom fizycznym lub prawnym,
 - 5) działalność gospodarczą.
6. Organizacje pozarządowe i inne podmioty mogą z własnej inicjatywy złożyć ofertę realizacji zadań publicznych jeżeli wniosek spełnia łączne warunki, o których mowa w art. 12 Ustawy.
7. Na wniosek organizacji lub innego podmiotu Miasto może zlecić wykonanie realizacji zadania publicznego o charakterze lokalnym z pominięciem otwartego konkursu ofert, jeśli spełnione są łącznie następujące warunki:
- 1) wysokość dofinansowania lub finansowania zadania publicznego nie przekracza kwoty 10.000 zł,

- 2) zadanie publiczne ma być realizowane w okresie nie dłuższym niż 90 dni,
 - 3) łączna kwota przekazana w ten sposób tej samej organizacji w danym roku kalendarzowym nie może przekroczyć kwoty 20.000 zł,
 - 4) łączna kwota przekazana w tym trybie nie może przekroczyć 20% dotacji planowanych w roku budżetowym na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe.
8. Środki finansowe na realizację zadań publicznych, o których mowa w ust. 3 będą zabezpieczone w budżecie miasta. Zlecenie tych zadań i dotacji następuje zgodnie z przepisami działu II - rozdziału 2 Ustawy.
9. Organizacja pozarządowa otrzymująca środki finansowe zobowiązana jest do zamieszczenia w fakturach oraz materiałach informacyjnych zapisu o finansowaniu bądź dofinansowaniu z budżetu Miasta.
10. Szczegółowe zasady przyznawania dotacji, warunki ubiegania się o dotację przez organizacje pozarządowe, tryb przyznawania, rozliczania i kontroli udzielonych dotacji określają:
- 1) Ustawa zdefiniowana w słowniku,
 - 2) Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu Do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2018 r., poz. 2057).
11. Współpraca pomiędzy Miastem, a organizacjami pozarządowym o charakterze wsparcia pozafinansowego może być prowadzona w szczególności poprzez:
- 1) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działania i współdziałania rozumiane jako:
 - a) informowanie Urzędu Miejskiego w Łowiczu oraz organizacji pozarządowych o aktualnie składanych i realizowanych projektach;
 - b) wspólne redagowanie strony internetowej Urzędu poprzez umieszczanie informacji o organizacjach oraz ich działaniach;
 - c) wzajemne informowanie się o aktualnych możliwościach składania wniosków o dotację;
 - d) koordynację podejmowanych działań.
 - 2) informowanie, inicjowanie lub współorganizowanie szkoleń podnoszących jakość pracy organizacji pozarządowych w sferze zadań publicznych,
 - 3) wspieranie działań promujących pozyskiwanie 1% podatku dochodowego od osób fizycznych lokalnym organizacjom pożytku publicznego,
 - 4) konsultowanie z partnerami współpracy projektów uchwał i innych dokumentów dotyczących działalności statutowej;
 - 5) tworzenie wspólnych projektów i pomoc merytoryczna w ich realizacji;

- 6) tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli organów Gminy Miasta Łowicza wraz z określeniem przedmiotu ich działania,
- 7) współpraca przy realizacji akcji charytatywnych;
- 8) pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów organizacyjnych;
- 9) promowanie i informowanie o współpracy w środkach masowego przekazu oraz poprzez inne formy promocji;
- 10) współpracę w gromadzeniu środków na działalność z innych źródeł niż budżet Miasta poprzez:
 - a) opiniowanie wniosków o dotacje celowe;
 - b) promowanie ciekawych programów mogących uzyskać środki z innych źródeł;
 - c) konsultacje projektów na etapie ich przygotowywania.
- 11) wspieranie zadań bez udzielania dotacji na dofinansowanie ich realizacji;
- 12) udzielania wsparcia technicznego, organizacyjnego i merytorycznego, w szczególności poradnictwa i doradztwa,
- 13) udostępniania na preferencyjnych warunkach lokali komunalnych na siedzibę organizacji pozarządowych,
- 14) udostępnianie sal, pomieszczeń i sprzętu technicznego w celu realizacji zadań statutowych organizacji lub realizujących zadania publiczne na rzecz miasta i jego mieszkańców,
- 15) obejmowania patronatem honorowym Burmistrza wydarzeń posiadających szczególną rangę i adresowanych do mieszkańców Miasta, przewidzianych do realizacji przez organizacje pozarządowe w zakresie zadań publicznych określonych w niniejszej uchwale,

§ 7. Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi odbywać się będzie w następujących formach poprzez:

- 1) pełną systematyczną wymianę informacji nt. podejmowanych działań i możliwości ich realizacji;
- 2) zlecenie realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe poprzez powierzenie wykonywania zadań publicznych, wraz z udzielaniem dotacji na finansowanie ich realizacji lub wspieranie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na ich dofinansowanie;
- 3) konsultowanie projektów uchwał mających wpływ na działanie organizacji pozarządowych;
- 4) tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych i samorządu;
- 5) udział podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego w działaniach programowych samorządu;
- 6) umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej na zasadach określonych w Ustawie;
- 7) umowy partnerstwa określone w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057);

- 8) udostępnianie lokalu komunalnego na spotkania organizacji, spotkania otwarte oraz na realizację wspólnych przedsięwzięć w tym użyczenie bądź wynajmowanie na preferencyjnych warunkach lokali na spotkania podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego;
- 9) promocję działalności podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego w mediach;
- 10) współpracę w pozyskiwaniu środków finansowych z innych źródeł, celem podniesienia sprawności funkcjonowania organizacji pozarządowych;
- 11) organizowanie konsultacji i szkoleń;
- 12) pomoc w nawiązywaniu kontaktów i organizacji pozarządowych w skali lokalnej, ogólnopolskiej i międzynarodowej.

§ 8. Do priorytetowych zadań publicznych przeznaczonych do realizacji organizacjom pozarządowym w 2022 roku należą:

1. **Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym** – zadania w zakresie:

- 1) Zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:
 - a) inicjowanie specjalistycznych działań oraz miejsc pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin.
- 2) Udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:
 - a) zwiększanie skuteczności i dostępności specjalistycznej pomocy dla rodzin w związku z występowaniem przemocy w rodzinie;
 - b) prowadzenie grup wsparcia dla dorosłych ofiar przemocy w rodzinie;
 - c) prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
- 3) Prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- 4) Wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych:
 - a) integracja i współpraca środowiska abstynenckiego poprzez organizacje i uczestnictwo w Forum Abstynenckim;
 - b) promocja zdrowego, trzeźwego stylu życia poprzez organizację Łowickiego Biegu Trzeźwości;

- c) udział środowiska stowarzyszeń abstynenckich w ogólnopolskich imprezach trzeźwościowych, promujących zdrowy i trzeźwy styl życia osób uzależnionych i ich rodzin.
- 5) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:
- a) zapewnienie możliwości świadczenia usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla mieszkańców Miasta;
 - b) reintegracja społeczna osób i rodzin bezdomnych, w tym budowa międzysektorowego partnerstwa lokalnego na rzecz przeciwdziałania i rozwiązywania problemu bezdomności;
 - c) rozszerzenie zakresu pomocy żywnościowej dla najuboższych mieszkańców Miasta Łowicza oraz ograniczenie marnotrawstwa żywności.

2. **Ochrona i promocja zdrowia** – zadania w zakresie:

- 1) Działań mających na celu zachowanie zdrowia, w tym szczepienia profilaktyczne;

3. **Wspierania i upowszechniania kultury fizycznej** – zadania w zakresie:

- 1) stwarzania warunków prawno-organizacyjnych i ekonomicznych dla rozwoju kultury fizycznej, sportu i rekreacji w tym doskonalenie uzdolnień sprawności fizycznej, wychowania i rozwoju psychofizycznego człowieka zakresie organizowanie zajęć i udziału we współzawodnictwie sportowym krajowym i międzynarodowym;
- 2) wspierania rozwoju i uzdolnień sportowych dzieci i młodzieży w tym organizowanie imprez rekreacyjno-sportowych i współzawodnictwa sportowego o zasięgu lokalnym oraz ponadregionalnym;
- 3) udostępnianie obiektów gminnych przy organizowaniu imprez sportowych i rekreacyjnych;
- 4) wspieranie działań mających na celu lepsze i pełniejsze wykorzystanie walorów sportowych, turystycznych, rekreacyjnych i krajoznawczych rzeki Bzury w granicach Miasta;
- 5) szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w różnych dyscyplinach sportu oraz udział we współzawodnictwie sportowym;
- 6) organizacja znaczących imprez, zawodów, widowisk i rozgrywek sportowych o randze ogólnopolskiej, i międzynarodowej,
- 7) kształtowanie postaw prosportowych i ich rozwój wśród dzieci i młodzieży;
- 8) wspierania w tym finansowego rozwoju sportu.

4. **Kultura, sztuka i ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego** – zadania w zakresie:

- 1) organizacji imprez, widowisk patriotycznych i przedsięwzięć z zakresu ochrony dziedzictwa narodowego;
- 2) wspierania zespołów podtrzymujących tradycje regionu łowickiego;

- 3) organizowania stałych warsztatów tematycznych (rękodzielnictwo, gwara ludowa, muzyka, taniec);
- 4) promocja twórczości artystów lokalnych poprzez organizację wystaw indywidualnych mających istotne znaczenie dla rozwoju kultury, oraz jej promocji w kraju i za granicą;
- 5) wspierania realizacji wystaw, koncertów, festiwali oraz innych przedsięwzięć organizowanych w mieście, służących podtrzymywaniu tradycji narodowej, obywatelskiej i kulturowej ze szczególnym uwzględnieniem przestrzeni miejskiej i zaangażowania mieszkańców;
- 6) organizowanie wydarzeń kulturalnych w szczególności: festiwali, koncertów, konkursów, przeglądów, spektakli, występów artystycznych oraz wystaw
- 7) wydawanie niskonakładowych, niekomercyjnych książek, publikacji naukowych związanych z osobą lub tematem Łowicza, łowickiego dziedzictwa kulturowego - folklor,
- 8) organizacja uroczystych obchodów świąt narodowych i rocznie znaczących wydarzeń historycznych,
- 9) programy i zajęcia z zakresu edukacji i animacji dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
- 10) organizowanie plenerowych imprez kulturalnych o zasięgu lokalnym, regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym wzbogacających ofertę miasta w tym wydarzeń patriotycznych i przedsięwzięć z zakresu ochrony dziedzictwa narodowego.

5. Nauka, edukacja, oświata i wychowanie, szkolnictwo wyższe – zadania w zakresie:

- 1) działań wychowawczych i edukacyjnych na rzecz dzieci i młodzieży - kształtowanie postaw patriotycznych, pielęgnowanie tradycji lokalnych i regionalnych, rozwijanie aktywności obywatelskiej;
- 2) edukacji ludzi starszych poprzez organizację zajęć, a także organizację innych aktywnych form spędzania czasu wolnego;
- 3) działań i aktywizacji ludzi dotkniętych przewlekłymi chorobami;
- 4) organizacji aktywnych form spędzania czasu wolnego mieszkańców Łowicza połączonego z działalnością wychowawczą oraz tworzenie warunków aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym;
- 5) wyrównywania szans dzieci i młodzieży i zapobiegania wykluczeniom społecznym dzieci i młodzieży w tym niepełnosprawnej z miasta Łowicza.

6. Wypoczynek dzieci i młodzieży – zadania w zakresie:

- 1) organizacji różnorodnych form wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży.

7. Turystyka i krajoznawstwo – zadania w zakresie:

- 1) organizowania imprez turystycznych w formie m.in. turystyki pieszej, rowerowej, kajakowej, imprez na orientację, obozów, rajdów i zlotów turystyczno-krajoznawczych o zasięgu regionalnym;

- 2) organizowanie imprez o charakterze turystyczno-edukacyjnym typu: konkursy krajoznawczo-turystyczne, szkolenia kadr społecznych dla dorosłych, dzieci, młodzieży i nauczycieli w zakresie turystyki kwalifikowanej;
- 3) uporządkowanie przestrzeni szlaków i atrakcji turystycznych;
- 4) wspieranie działań i inicjatyw turystycznych promujących Miasto Łowicza jako ośrodek turystyczny;
- 5) stworzenie jednolitego systemu informacji turystycznej w tym utrzymanie małej infrastruktury szlaków i atrakcji turystycznych.

8. **Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego** – zadania w zakresie:

- 1) wspierania edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży oraz mieszkańców Łowicza,
- 2) wspierania działań edukacyjnych ukazujących korzyści zdrowotne i społeczne z eliminacji niskiej emisji,
- 3) realizacji programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta,
- 4) ochrony środowiska i przyrody,
- 5) prowadzenia zabiegów sterylizacji/kastracji kotów wolno żyjących wykonywane przez zakład leczniczy dla zwierząt,
- 6) prowadzenie edukacji ekologicznej oraz propagowanie działań proekologicznych i zasad zrównoważonego rozwoju środowiska,
- 7) organizowania przedsięwzięć z zakresu prowadzenia działalności edukacyjnej i informacyjnej w dziedzinie właściwej opieki nad zwierzętami.

§ 9. Program realizowany będzie w okresie **od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku**.

§ 10. W trakcie realizacji zadania Miasto ma prawo żądania informacji, wglądu do dokumentacji zadania oraz sporządzania odpisów dokumentów.

§ 11. W przypadku zaistnienia zmian istotnych dla realizacji zadania, organizacja pozarządowa winna przedstawić je Burmistrzowi w ciągu 14 dnia od ich zaistnienia.

§ 12.1. Nadzór nad działalnością organizacji pożytku publicznego, w zakresie prawidłowości wykorzystania środków finansowych dotowanych przez Miasto odbywać się będzie przez osoby upoważnione przez Burmistrza na podstawie przeprowadzenia kontroli w szczególności w zakresie:

- 1) sposobu realizacji zadania;
- 2) gospodarowania przekazaną dotacją;
- 3) prowadzenia dokumentacji umożliwiającej ustalenie kosztów realizowanego zadania.

2. Kontrola przeprowadzana jest w obecności przedstawiciela kontrolowanego podmiotu.

3. W ramach kontroli upoważnieni pracownicy Urzędu Miejskiego w Łowiczu mogą badać dokumenty i inne nośniki informacji, które mają lub mogą mieć znaczenie dla oceny prawidłowości wykonywania zadania oraz żądać udzielenia ustnie lub na piśmie informacji dotyczących wykonania zadania.
4. Organizacja pozarządowa na żądanie kontrolującego jest zobowiązana dostarczyć lub udostępnić dokumenty i inne nośniki informacji oraz udzielić wyjaśnienia i informacje w terminie określonym przez kontrolującego.
5. Prawo kontroli instytucjonalnej przysługuje upoważnionym pracownikom Urzędu Miejskiego w Łowiczu zarówno w siedzibie organizacji pozarządowej jak i w miejscu realizacji zadania.
6. Z przeprowadzonej kontroli instytucjonalnej upoważnieni pracownicy Urzędu Miejskiego w Łowiczu sporządzają protokół, który przekazują organizacji pozarządowej.
7. Organizacja pozarządowa jest zobowiązana do prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej zadania publicznego jak również do opisywania dokumentacji finansowo-księgowej związanej z realizacją zadania zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm) w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.
8. Miasto na podstawie złożonych sprawozdań, przez organizacje pozarządowe, z realizacji zadania ocenia stopień realizacji Programu.
9. Burmistrz dokonuje kontroli i oceny realizacji zadania wspieranego lub powierzanego organizacji pozarządowej na zasadach określonych w ustawie.

§ 13. Informacje na temat warunków, terminów i procesu przyznawania wsparcia organizacjom przez Miasto w ramach Roczego Programu Współpracy udostępniane są wszelkim zainteresowanym na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Łowiczu, Biuletynie Informacji Publicznej, tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Łowiczu.

§ 14.1. Finansowanie zadań publicznych zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym odbywa się w ramach budżetu Miasta Łowicza na rok 2022.

2. Planowana wysokość środków publicznych przeznaczonych na realizację Programu wynosi 1.435.000,00 zł.

§ 15.1. Burmistrz dokonuje ewaluacji programu współpracy za okres realizacji programu.

2. Uwagi, wnioski i propozycje dotyczące bieżącej realizacji programu mogą być zgłaszane Burmistrzowi przez organizacje pozarządowe przez cały rok.
3. Uwagi, wnioski i propozycje związane z realizowanymi przez organizacje pozarządowe zadaniami publicznymi, będą wykorzystywane do usprawnienia współpracy.
4. Miernikami efektywności realizacji Programu będą informacje dotyczące w szczególności:

- 1) liczby ogłoszonych otwartych konkursów ofert;

- 2) liczby ofert, które wpłynęły w ramach konkursów i liby podpisanych umów;
 - 3) liczby ofert, które wpłynęły w trybie tzw. małych zleceń, tzn. z pominięciem otwartego konkursu ofert;
 - 4) liczby wniosków złożonych przez organizacje pozarządowe w ramach inicjatywy lokalnej;
 - 5) wysokości środków finansowych przeznaczonych z budżetu miasta na realizację zadań publicznych – ogółem w przeliczeniu na jednego mieszkańca Łowicza;
 - 6) wysokość własnych środków finansowych lub pozyskanych przez organizacje pozarządowe na realizację zadań publicznych – ogółem oraz jako procent kosztu całego zadania, a także w przeliczeniu na jednego mieszkańca Łowicza
 - 7) liczby przeprowadzonych konsultacji społecznych z przedstawicielami organizacji pozarządowych;
 - 8) liczby utworzonych wspólnych zespołów i komisji o charakterze doradczym i opiniującym.
5. Burmistrz złoży Radzie Miejskiej w Łowiczu sprawozdanie z realizacji Programu, przygotowane przez wydziały koordynujące, w terminie do dnia 31 maja 2021 roku.
6. Na podstawie sprawozdania, oceny ewaluacyjnej i po zebraniu uwag o jego realizacji, można dokonywać zmiany przyjętego Programu.

§ 16.1. Projekt Programu współpracy na 2022 rok powstał na bazie Programu współpracy na 2021 rok.

2. Za przygotowanie projektu Programu, o którym mowa w ust. 1 odpowiedzialne są komórki organizacyjne wymienione § 4 ust. 2 pkt. 1 i 2 niniejszego programu.
3. Program został opracowany na podstawie:
 - 1) propozycji realizacji zadań własnych Miasta uznanych za priorytetowe przez komórki organizacyjne, o których mowa w ust. 2;
 - 2) dotychczasowej współpracy między organizacjami pozarządowymi i Miastem;
 - 3) propozycji organizacji, które zostały zaproszone do włączenia się w tworzenie programu.

Informację o rozpoczęciu prac nad programem wraz z prośbą do organizacji o wnoszenie sugestii i uwag podano do publicznej wiadomości za pośrednictwem strony internetowej urzędu.

4. Program zgodnie z art. 5a ustawy, poddano konsultacjom społecznym z zachowaniem trybu przyjętego uchwałą Rady Miejskiej w Łowiczu w sprawie szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji. Z przebiegu konsultacji sporządzono protokół i przedłożone do zatwierdzenia Burmistrzowi Miasta. Wyniki konsultacji wraz

ze stanowiskiem Burmistrza Miasta zostaną zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Łowiczu. Konsultacje uznaje się za ważne bez względu na liczbę podmiotów biorących w nich udział. Następnie Program zostaje przedłożony pod obrady Rady Miejskiej w Łowiczu celem podjęcia stosownej Uchwały. Wyniki konsultacji nie są wiążące dla organów Miasta Łowicza.

5. Sposób i przebieg konsultacji Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi odbywa się na podstawie Uchwały Nr LIX/461/2010 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2010 r. Nr 215, poz. 1752).

§ 17.1. Komisje konkursowe otwartych konkursów ofert zwane dalej komisjami powoływane są w celu opiniowania złożonych ofert w zakresie oceny i określenia wysokości przyznania dotacji organizacjom pozarządowym, składającym oferty w ramach otwartych konkursów ofert.

2. Komisja konkursowa obraduje na posiedzeniach zamkniętych, bez udziału oferentów.
3. W skład komisji konkursowej wchodzi przedstawiciele Burmistrza Miasta Łowicza, osoby wytypowane przez organizacje lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z wyłączeniem osób wskazanych przez organizacje biorące udział w konkursie.
4. W pracach komisji konkursowej mogą uczestniczyć także, z głosem doradczym, osoby posiadające specjalistyczną wiedzę w dziedzinie obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
5. Burmistrz powołuje komisje konkursowe i wybiera przedstawicieli organizacji i innych podmiotów kierując się przy tym posiadaną przez nich specjalistyczną wiedzą w dziedzinie obejmującej zakres zadań publicznych, których dotyczy konkurs.
6. Informacje o miejscu i terminie posiedzenia komisji przekazywane są przez pracowników wydziałów merytorycznych odpowiedzialnych za współpracę z organizacjami pozarządowymi, każdemu członkowi Komisji w formie pisemnej, telefonicznej lub drogą elektroniczną (e-mail).
7. Pracami Komisji kieruje Przewodniczący Komisji, a w przypadku jego nieobecności wyznaczony przez niego Członek Komisji.
8. Do członków komisji konkursowej biorących udział w opiniowaniu ofert stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.) dotyczące wyłączenia pracownika.

9. Przewodniczący i członkowie Komisji przed pierwszym posiedzeniem, po zapoznaniu się z wykazem złożonych ofert, składają oświadczenia dotyczące bezstronności, którego wzór określa Burmistrz.
10. Przewodniczącym komisji konkursowej jest przedstawiciel wydziału realizującego, odpowiedzialnego za dany konkurs lub inna osoba wyznaczona przez Burmistrza.
11. Do zadań Przewodniczącego Komisji konkursowej należy w szczególności:
 - 1) ustalenie przedmiotu i terminów posiedzeń komisji konkursowej;
 - 2) inicjowanie i organizowanie prac komisji konkursowej;
 - 3) zlecenie pracownikom wydziału merytorycznego odpowiedzialnego za konkurs dodatkowych wyjaśnień dotyczących ofert.
12. Obsługę administracyjno-biurową komisji konkursowych prowadzą pracownicy wydziału realizującego konkurs.
13. Udział w pracach komisji jest nieodpłatny.
14. Ocenę formalną ofert dokonują pracownicy wydziałów odpowiedzialnych za współpracę z organizacjami pozarządowymi poprzez wypełnienie dla każdej oferty formularza, którego wzór określa Burmistrz.
15. Komisja Konkursowa dokonuje oceny merytorycznej ofert, które przeszły pozytywnie weryfikację formalną zgodnie z warunkami określonymi w ustawie i ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert. Ocena merytoryczna polega na:
 - 1) ocenie możliwości realizacji zadania przez oferenta;
 - 2) ocenie zgodności prowadzonej działalności statutowej organizacji z dziedziną zleconego zadania publicznego,
 - 3) ocenie spójności celu realizacji zadania określonego w ogłoszeniu oraz w ofercie z zakresem rzeczowym zadania, harmonogramem i kosztorysem;
 - 4) sprawdzeniu oferty pod względem rachunkowym.
16. Dla każdej ocenianej oferty komisja konkursowa wypełnia kartę oceny merytorycznej, wpisując liczbę punktów przyznanych przez poszczególnych członków komisji, której wzór określa Burmistrz.
17. Komisja wypracowuje stanowisko, po zebraniu kart oceny merytorycznej wobec wszystkich ofert i przedstawia je w formie listy ocenionych projektów z proponowaną propozycją przyznania dotacji.
18. W przypadku proponowania mniejszej kwoty od zapisanej w ofercie, komisja konkursowa opisuje na kartach oceny merytorycznej zakres koniecznych zmian odpowiednio kosztorysu, harmonogramu, zakresu rzeczowego zadania.

19. Jeżeli postępowanie konkursowe nie doprowadziło do wyłonienia najkorzystniejszej oferty bądź ofert, komisja przedstawia Burmistrzowi wniosek o nierozstrzygnięciu postępowania konkursowego.
 20. Z prac Komisji konkursowej sporządza się protokół podpisany przez wszystkich jego członków, który w szczególności powinien zawierać:
 - 1) nazwę zadania ogłoszonego konkursu;
 - 2) oznaczenie miejsca i czasu przeprowadzenia konkursu;
 - 3) liczbę zgłoszonych ofert na konkurs;
 - 4) wskazanie liczby ofert zgodnych i niezgodnych z warunkami określonymi w ogłoszeniu konkursowym i w ustawie;
 - 5) wskazanie najkorzystniejszej oferty na zadanie, na realizację którego przyznana zostanie dotacja z propozycją wysokości dotacji;
 - 6) wskazanie odrzucenia ofert nie spełniających kryteriów merytorycznych,
 - 7) imiona i nazwiska członków komisji wraz z ich podpisami.
 21. Na każdym posiedzeniu sporządzana jest lista obecności członków komisji.
 22. Po rozpatrzeniu i zaopiniowaniu ofert, komisja przedstawia Burmistrzowi protokół wraz z wykazem organizacji pozarządowych i propozycjami wysokości dotacji.
 23. Ostatecznego wyboru najkorzystniejszych ofert wraz z decyzją o wysokości kwoty przyznanej dotacji dokonuje Burmistrz.
 24. Burmistrz zastrzega sobie możliwość zmniejszenia wielkości przyznanego dofinansowania w stosunku do wnioskowanej przez organizację pozarządową kwoty.
 25. W przypadku, kiedy organizacje otrzymały dotację w wysokości niższej niż wnioskowana, wydział realizujący oraz realizator zadania dokonują uzgodnień, których celem jest doprecyzowanie warunków i zakresu realizacji zadania.
 26. Informacje o złożonych ofertach oraz o ofertach nie spełniających wymogów formalnych, jak również o odmowie lub udzieleniu dotacji na realizację zadań, będą podane do publicznej wiadomości w formie wykazu umieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej, na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Łowiczu oraz na miejskiej platformie informacyjnej dla organizacji pozarządowych.
- § 18.** W sprawach nie uregulowanych w Programie mają zastosowanie przepisy ustawy oraz Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2018 roku poz. 2057).
- § 19.** Do rozstrzygnięć podejmowanych w trybie postępowania konkursowego nie stosuje się przepisów Kodeksu Postępowania Administracyjnego.

§ 20. Sposób postępowania w sprawie zwrotu wypłaconych środków finansowych przekazanych w formie dotacji określa art. 250-253 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.).

